

REFERAT DE APROBARE

Secțiunea 1 - Titlul proiectului de reglementare

Ordin pentru modificarea și completarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 173/2020

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii reglementării

<p>1. Contextul și cadrul european de reglementare (Descrierea situației actuale)</p>	<p>Prin Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 485 din data de 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare denumită în continuare „Lege”, s-a asigurat transpunerea în legislația națională a actului normativ comunitar din Pachetul Legislativ 3 – Energie care a reglementat piața internă de gaze naturale până la data de 3 august 2024, respectiv Directiva 2009/73/CE privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE.</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 3 din Directiva menționată, ”statele membre pot desemna un furnizor de ultimă instanță (supplier of last resort) pentru clienții racordați la sistemul de gaze naturale”.</p> <p>La data intrării în vigoare a Directivei (UE) 2024/1788 din 13 iunie 2024 privind normele comune pentru piețele interne în sectorul gazelor din surse regenerabile, al gazelor naturale și al hidrogenului, de modificare a Directivei (UE) 2023/1791 și de abrogare a Directivei 2009/73/CE, denumită în continuare <i>Directiva (UE) 2024/1788</i>, respectiv la data de 4 august 2024, Directiva 2009/73/CE a fost abrogată.</p> <p>În conformitate cu prevederile art. 29 din noua Directivă (UE) 2024/1788:</p> <p>„(1) Statele membre instituie un regim de furnizor de ultimă instanță sau iau măsuri echivalente pentru a asigura continuitatea furnizării cel puțin pentru clienții casnici. Furnizorii de ultimă instanță sunt numiți printr-o procedură echitabilă, transparentă și nediscriminatorie.</p> <p><i>(2) Clienții finali care sunt transferați furnizorilor de ultimă instanță continuă să beneficieze de drepturile lor de clienți.</i></p> <p><i>(3) Statele membre se asigură că furnizorii de ultimă instanță comunică cu promptitudine termenii și condițiile lor clienților transferați și asigură continuitatea</i></p>
--	---

	<p><i>deplină a serviciului pentru respectivii clienți atât timp cât este nevoie până la găsirea unui nou furnizor.</i></p> <p><i>(4) Statele membre se asigură că clienții finali primesc informații și sunt încurajați să treacă la o ofertă bazată pe piață.</i></p> <p><i>(5) Statele membre pot solicita unui furnizor de ultimă instanță să furnizeze gaze naturale clienților casnici și întreprinderilor mici și mijlocii care nu primesc oferte bazate pe piață, inclusiv în sensul articolului 28 alineatul (3). În astfel de cazuri se aplică condițiile prevăzute la articolul 4 ”.</i></p>
<p>2. Cadrul național de reglementare</p>	<p>Conform prevederilor art. 10 alin. (1) lit. q) și z) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei <i>“elaborează și/sau aprobă reglementările tehnice, comerciale, economice sau operaționale, cu caracter obligatoriu pentru funcționarea sectorului gazelor naturale”</i> și <i>„stabilește și aprobă condițiile, procedura de desemnare a furnizorului de ultimă instanță și prețurile reglementate aferente”</i>, iar conform dispozițiilor art. 5 alin. (1) lit. c) din același act normativ, ordinele, deciziile sau avizele ANRE cu privire la activitatea de reglementare se referă la <i>„aprobarea reglementărilor tehnice și comerciale pentru funcționarea sigură și eficientă a sectorului energiei electrice, termice și a gazelor naturale”</i>.</p> <p>Conform prevederilor art. 99 lit. b) și c) din <i>Lege</i>, activitățile în sectorul gazelor naturale trebuie să se desfășoare pentru <i>”asigurarea continuității și a siguranței în alimentarea cu gaze naturale a clienților”</i> și <i>„protejarea intereselor legitime ale clienților finali de gaze naturale”</i>.</p> <p>Conform prevederilor art. 143 alin (2) lit. b) din <i>Lege</i>, cu modificările și completările ulterioare, furnizorul de gaze naturale are dreptul <i>“să încaseze contravaloarea gazelor naturale furnizate în regim de furnizare de ultimă instanță, conform reglementărilor ANRE”</i>, iar obligațiile furnizorului de ultimă instanță sunt prevăzute la art. 144 din <i>Lege</i>, după cum urmează:</p> <p><i>„(1) Furnizorul de ultimă instanță are obligația de a asigura furnizarea gazelor naturale clienților finali, în conformitate cu reglementările ANRE, la prețuri reglementate de ANRE.</i></p> <p><i>(2) Furnizorul de ultimă instanță are obligația de a furniza, conform reglementărilor emise de ANRE, gaze naturale clienților finali al căror furnizor se află în situația</i></p>

	<p><i>de a i se retrage licența de furnizare în cursul desfășurării activității sau în orice altă situație identificată de ANRE în care clienții finali nu au asigurată furnizarea de gaze naturale din nicio altă sursă”.</i></p> <p>De asemenea, conform prevederilor art. 175 alin. (1) și (2) lit. a) din <i>Lege</i>:</p> <p><i>„(1) Piața reglementată de gaze naturale funcționează în principal pentru asigurarea alimentării cu gaze naturale a clienților finali prevăzuți la art. 179 alin. (2) lit. a)-c).</i></p> <p><i>(2) Pe piața reglementată de gaze naturale autoritatea competentă are dreptul:</i></p> <p><i>a) să impună obligații de serviciu public, conform art. 173.”</i>, iar conform prevederilor art. 179 alin. (2) lit. c), furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale este o activitate aferentă pieței reglementate.</p> <p>În aplicarea prevederilor legale menționate mai sus, ANRE a elaborat și aprobat Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 173/2020, cu modificările și completările ulterioare, în continuare <i>„Regulament FUI”</i>.</p>
<p>3. Scopul reglementării</p>	<p>În concordanță cu prevederile <i>Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei</i>, aprobată cu modificări și completări prin <i>Legea nr. 206/2022 cu modificările și completările ulterioare</i>, în continuare <i>OUG 27/2022</i>, prețul final facturat de către furnizorii de energie electrică și de gaze naturale, inclusiv de către furnizorii de ultimă instanță, este plafonat până la data de 31 martie 2025.</p> <p>Astfel, având în vedere cele de mai sus, precum și faptul că:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ începând cu data de 1 aprilie 2025 prevederile <i>OUG 27/2022</i> și ale schemei de sprijin își vor înceta aplicabilitatea, iar pentru unele prevederi aplicate pe perioada schemei de sprijin s-a evidențiat necesitatea stabilirii unui caracter permanent în cadrul <i>Regulamentului FUI</i>, cum ar fi cele referitoare la: <ul style="list-style-type: none"> - mecanismul alternativ prin care toți FUI desemnați preiau în mod nediscriminatoriu, prin rotație lunară, locurile de consum ale clienților care ajung în situația de a nu avea asigurată furnizarea gazelor naturale din nicio sursă; - mecanismul de numire a unui FUI pentru locurile de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh ale producătorilor de energie termică (PET),

pentru situația în care nu au asigurată furnizarea de gaze naturale pentru acoperirea necesarului de consum, integral sau parțial, oferind astfel o mai bună predictibilitate și un mediu mai stabil pentru FUI care, la nevoie, trebuie să preia acest tip de clienți;

- s-a evidențiat necesitatea stabilirii unui mecanism de alocare a locurilor de consum necesar a fi preluate de FUI nominalizat, pentru cazul în care preluarea integrală a acestora ar implica un efort financiar ridicat din partea furnizorului pentru achiziționarea întregii cantități de gaze naturale;
- pe parcursul anului 2024 unii furnizori de gaze naturale care au și calitatea de FUI au trecut printr-un proces de divizare/fuziune, iar aspecte precum transferul calității de FUI, în urma acestor procese, nu erau prevăzute în *Regulamentul FUI*;
- FUI au sesizat necesitatea reglementării situațiilor privind preluarea clienților finali de gaze naturale persoane juridice radiate din evidențele ONRC/ANAF, fiind astfel imposibilă facturarea acestora în cazul în care la locurile de consum respective se înregistrează un consum de gaze naturale;
- modul de stabilire a componentelor prețurilor aplicate de către FUI la facturarea clienților finali preluați trebuie să reflecte cât mai corect costurile aferente furnizării în regim de UI;
- articolul 29 alin. (4) din Directiva (UE) 2024/1788 precizează faptul că „*Statele membre se asigură că clienții finali primesc informații și sunt încurajați să treacă la o ofertă bazată pe piață.*”;

ANRE a elaborat proiectul de *Ordin pentru modificarea și completarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 173/2020*, astfel încât să fie clarificate/completate noile cerințe ale prevederilor legale, aspectele semnalate de către participanții la piața de gaze naturale precum și unele prevederi din *Regulament*, în concordanță cu situațiile identificate.

<p>4. Schimbări preconizate/măsurile propuse prin prezenta reglementare</p>	<p>Principalele modificări/completări propuse prin proiectul de <i>Ordin pentru modificarea și completarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale</i>, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 173/2020, sunt următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • s-a actualizat definiția „FUI nominalizat”; • s-au introdus și definit noțiunile „Listă de nominalizare FUI”, „perioadă de rotație” și „dispoziție de preluare”; • s-au introdus prevederi referitoare la FUI care trec printr-un proces de divizare/fuziune în sensul că ANRE modifică decizia de desemnare în calitate de FUI sau desemnează în calitate de FUI, după caz, societatea rezultată căreia i se transferă portofoliul de clienți preluați în FUI, iar documentele și informațiile aparținând FUI implicat în procesul de divizare/fuziune sunt preluate și publicate pe pagina de internet a societății care va deține calitatea de FUI în urma finalizării acestui proces; • au fost actualizate informațiile obligatorii a fi publicate de către FUI în secțiunea dedicată furnizării în regim de UI; • s-au introdus prevederi referitoare la actualizarea Listei de nominalizare FUI și a informațiilor din POSF ori de câte ori apar modificări în Lista FUI desemnați sau ori de câte ori este necesar pe parcursul desfășurării etapelor de preluare a locurilor de consum ale clienților finali; • s-a introdus obligația OR de a marca în POSF locurile de consum preluate de către FUI în toate situațiile de preluare a locurilor de consum; • s-a eliminat verificarea anuală a îndeplinirii condițiilor de eligibilitate ale FUI desemnați și s-a introdus obligația FUI de a informa ANRE în cazul în care acesta ajunge în procedură de insolvență sau în cazul încetării tuturor contractelor de furnizare a gazelor naturale încheiate cu clienții finali; • s-a introdus o nouă situație de preluare, respectiv în cazul în care furnizorului îi încetează calitatea de FUI, iar pentru acel loc de consum furnizarea gazelor naturale era asigurată de către acesta în regim de UI; • s-au introdus prevederi noi referitoare la durata de preluare a locurilor de consum care ajung în situația de a nu mai avea asigurată furnizarea gazelor naturale în cazul în care furnizorului îi încetează calitatea de FUI, iar pentru acel loc de consum furnizarea gazelor naturale era asigurată de către acesta în regim de UI, precum și în cazul încetării contractului de furnizare încheiat de
--	--

FA/FUI cu PET, dacă acesta nu își găsește un furnizor pentru locul de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh

- au fost detaliate situațiile în care FUI nu are obligația de a furniza gaze naturale la locul de consum al unui client final persoană juridică radiată din evidențele ONRC/ANAF, având obligația de a solicita întreruperea alimentării locului de consum în situația în care se înregistrează consum și nu poate identifica și actualiza datele clientului;
- în cadrul Capitolului 5 s-au introdus două secțiuni noi, care conțin prevederi referitoare la etapele de preluare în cazul încetării contractului de furnizare încheiat de FA/FUI cu PET, dacă acesta nu își găsește un furnizor pentru locul de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh și la etapele de preluare în cazul încetării calității de FUI, iar pentru acel loc de consum furnizarea gazelor naturale era asigurată de către acesta în regim de UI
- s-a completat formula de calcul a garanției financiare pe care FUI are dreptul de a solicita clientului preluat cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh la locul de consum, respectiv a facturii de avans și/sau a facturii zilnice, prin adăugarea valorii componente de furnizare și a taxelor/impozitelor/contribuțiilor stabilite prin dispozițiile legale în vigoare;
- s-au introdus prevederi care conțin derogări de la prevederile regulamentului privind constituirea garanției pentru situația în care pentru anumite perioade determinate valoarea prețului de facturare a gazelor naturale este stabilită prin alte acte normative;
- s-a introdus obligația FUI de a notifica clienților preluați, anterior încetării aplicării unui act normativ cu impact asupra clienților preluați în regim de UI care stabilește prețuri și/sau modalitatea de facturare, principiile de calcul ale prețului final facturat aplicabile după încetarea aplicării actului normativ respectiv;
- s-a introdus obligația FUI de a transmite o ofertă de furnizare a gazelor naturale în regim concurențial odată cu notificarea privind prelungirea duratei contractului încheiat în regim de UI și s-a specificat faptul că FUI poate transmite oferte de furnizare în regim concurențial oricând pe parcursul perioadei în care FUI asigură furnizarea în regim de UI;
- s-a clarificat faptul că în componenta de furnizare a gazelor naturale este inclus costul realizat aferent desfășurării activității de furnizare în regim de

	<p>UI, iar cota de profit nu poate depăși cota profitului realizat de către furnizorul care are și calitatea de FUI în ultimul an pentru care are situații financiare depuse la Ministerul Finanțelor Publice;</p> <ul style="list-style-type: none"> • s-au introdus prevederi referitoare la prețul final facturat de FUI, modul de determinare și publicarea pe pagina proprie de internet a acestuia; • s-a înlocuit sintagma <i>Clasament FUI</i> cu sintagma <i>Listă de nominalizare FUI</i> și s-au modificat <i>Principiile aplicate la stabilirea Listei de nominalizare FUI</i>; astfel, s-a păstrat ca permanent mecanismul introdus prin derogări pentru perioada aplicării schemei de sprijin, prin care toți FUI desemnați preiau în mod nediscriminatoriu, prin rotație lunară, locurile de consum ale clienților care ajung în situația de a nu avea asigurată furnizarea gazelor naturale din nicio sursă; • s-au reconsiderat prevederile referitoare la <i>criteriile de stabilire a FUI care va prelua locurile de consum care nu au asigurată furnizarea gazelor naturale preluarea locurilor de consum ale clienților care ajung în situația de a nu avea asigurată furnizarea gazelor naturale din nicio sursă</i> și s-a introdus un mecanism nou pentru cazul în care, în luna de nominalizare, consumul mediu al clienților necesar a fi preluați în regim de ultimă instanță depășește 50% din volumul gazelor naturale furnizate în luna similară a anului precedent clienților în regim concurențial din portofoliul furnizorului care are și calitatea de FUI nominalizat, iar acesta poate informa și solicita ANRE cu privire la situația apărută în vederea alocării locurilor de consum necesar a fi preluate; • s-a păstrat ca permanentă modalitatea prin care, pentru perioade consecutive de 12 luni, denumite „<i>perioade de alocare</i>”, ANRE numește FUI pentru locurile de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh ale fiecărui PET pentru situația în care nu au asigurată furnizarea de gaze naturale pentru acoperirea necesarului de consum, integral sau parțial, acest mecanism fiind deja detaliat în Anexa nr. 6 la regulament; • în Anexa nr. 2 la regulament - Contract-cadru de furnizare a gazelor naturale în regim de ultimă instanță s-au introdus prevederi referitoare la prețul final facturat de FUI;
5. Alte informații	

Secțiunea a 3-a – Mențiuni privind impactul socio-economic preconizat al proiectului de reglementare

<p>1. Impactul macroeconomic</p> <p>a) impactul asupra pieței de energie în ansamblul ei</p> <p>b) impactul asupra operatorilor economici</p> <p>c) impactul asupra consumatorilor/ clienților finali (variații de preț sau altele asemenea)</p>	<p>a) – asigurarea predictibilității și transparenței acțiunilor pentru toți participanții la piață implicați în acest proces.</p> <p>b) - instituirea unui mecanism permanent de preluare prin rotație a clienților de către FUI, astfel încât fiecare FUI desemnat de ANRE să preia locuri de consum în vederea asigurării furnizării gazelor naturale în regim de UI;</p> <p>- protejarea FUI în cazul în care nu poate prelua toate locurile de consum întrucât ar implica un efort financiar ridicat;</p> <p>c) – încurajarea trecerii într-un timp cât mai scurt a clienților de la FUI la un alt furnizor prin încheierea unui contract aferent furnizării energiei electrice în regim concurențial, prin transmiterea de către FUI a unor oferte în acest sens;</p>
<p>2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>3. Impact asupra mediului de afaceri</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>4. Implicații sociale</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>5. Impact asupra mediului</p>	<p>Nu este cazul.</p>
<p>6. Alte informații</p>	<p>Nu este cazul.</p>

Secțiunea a 4-a – Mențiuni privind impactul financiar preconizat asupra bugetului ANRE

Secțiunea a 5-a - Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

<p>1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:</p> <p>a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ;</p> <p>b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.</p>	<p>Se modifică și se completează Ordinul președintelui ANRE nr. 173/2020 <i>pentru aprobarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale</i></p>
--	--

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
4. Alte informații	<p>Având în vedere prevederile art. 18 din OUG nr. 27/2022, potrivit căroră „Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică până la data de 31 martie 2025.”, rezultă faptul că începând cu data de 1 aprilie 2025, prevederile OUG 27/2022 și ale schemei de sprijin își vor înceta aplicabilitatea.</p> <p>Perioada stabilită pentru a primi în scris propuneri, sugestii sau opinii cu privire la prezentul proiect de act normativ supus consultării publice este de cel puțin 10 zile calendaristice de la data publicării anunțului, dar ținând cont de prevederile legale imperative mai sus menționate, respectiv transpunerea acestora înainte de data de 1 aprilie 2025 (cu publicare în Monitorul Oficial înaintea acestei date), actul normativ va fi supus aprobării Comitetului de reglementare al ANRE (după parcurgerea etapelor corespunzătoare) într-un termen mai mic de 30 zile lucrătoare de la data publicării pe pagina de internet a ANRE a anunțului de deschidere a procesului de consultare publică.</p>

Secțiunea a 6-a - Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale de specialitate și operatori economici din domeniu	Nu este cazul.
2. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități	Proiectul de act normativ nu are ca obiect activități ale autorităților administrației publice.
3. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Nu este cazul.
4. Alte informații	Nu este cazul.